

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

TSJC.- 0000003/2018
ORIGEN: 2100774/2012 - 00
NIG: 5300542120140001397

PARTS:

Apel·lant : Sr. **P.A.L.**
Procurador : Sra. **A.H.D.**
Advocat : Sra. **L.L.A.**

Apel·lant : **N.A.B., SA**
Procurador : Sra. **C.F.L.**
Advocat : Sr. **B.P.C.**

SENTÈNCIA 020-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. **ALBERT ANDRÉS PEREIRA**
Magistrats: Sr. **CARLES CRUZ MORATONES**
Sr. **VINCENT ANIERE**

Andorra la Vella, el 27 de febrer del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat Sr. **Carles CRUZ MORATONES**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- El 26.10.2017, el Tribunal de Batlles va dictar sentència amb la següent decisió:

“Desestimar en la seva totalitat la demanda presentada per la representació processal del Sr. P.A.L. contra la societat N.A.B. SL, absolut aquesta darrera de quantes pretensions en ella s’hi contenien.

Fer imposició de les costes judicials ocasionades a la part agent, incloses aquelles derivades de la intervenció d’advocat i de procuradora, a acreditar en període d’execució de sentència.”

Segon.- Contra l’esmentada sentència les representacions processals de la societat N.A.B. SA i del Sr. P.A.L. van formular recurs d’apel·lació.

El 19.3.2018, la representació processal de la societat N.A.B. SA va presentar el seu escrit de conclusions, i en virtut dels arguments que s’hi exposen, demana que es reformi la sentència en el sentit que exposa, confirmant però tant la decisió com els arguments que sustenten la mateixa, demanant que es condemni a l’adversa al pagament de les costes processals ocasionades en segona instància comprenent tant les d’advocat com el procurador i l’eventual Saig.

Seguidament, el 20.3.2018, la representació processal del Sr. P.A.L. presentà el seu escrit de conclusions sol·licitant que es revoqui la Sentència dictada pel Tribunal a quo, en el sentit expressat a l’escrit de demanda i rèplica presentat per aquesta part, amb expressa imposició de les costes judicials inclosos els honoraris d’advocat, procurador i pèrit a l’altra part.

Altrament, sol·licita la pràctica de les proves que varen ser declarades impracticables pel Tribunal a quo i concretament les que són enumerades XIII, XIV i XVI així com la prova que va ser declarada com innecessària amb numeració XV.

Tercer.- El 19.6.2018 la representació processal del Sr. P.A.L. va formular el corresponent escrit de contesta a les conclusions, reiterant-se en les manifestacions plasmades en el seu escrit de conclusions.

Tot seguit, el 19.6.2018, la representació processal de la societat N.A.B. SA va presentat llur escrit de contesta, reproduint-se en el seu anterior escrit de conclusions.

Endemés, i en relació a la sol·licitud de pràctica de les proves número XIII, XIV i XV proposades per la part agent que varen ser declarades impracticables constata que el tribunal a quo va fer tot el possible per poder dur a terme dites proves, no obstant, sense èxit. I en relació a la prova numerada XV, tractant-se d'una pericial cal·ligràfica que va ser declarada innecessària pel tribunal de primera instància, considera que es va aportar a instància seva un informe emès per un pèrit judicial rebatent la pretesa i negada manipulació comptable de la seva mandant.

Quart.- El 14.1.2020, aquesta Sala dictà Aute amb la següent part dispositiva :

“Primer.- No donar lloc a les pretensions probatòries adduïdes per la representació processal del Sr. P.A.L., en aquesta alçada.

Segon. Comunicar a les parts que no es celebrarà vista oral atès que hi han renunciat expressament.”

FONAMENTS DE DRET

Primer.- En el present procediment, la part agent Sr. P.A.L. impugna els acords socials de la companyia N.A.B. SA (NAB) que van aprovar les Juntes Generals Extraordinàries de 12 de juny de 2012 i de 20 de desembre del mateix any pel que fa a la l'aprovació dels comptes anuals de l'exercici 2011, així com la decisió de lliurar un acompte de dividends als socis, respectivament.

La sentència d'instància desestima la demanda amb imposició de les costes a la part agent.

Contra tal decisió s'alcen les dues parts.

Segon.- Recurs del Sr. P.A.L.

Com antecedents d'interès hem de ressaltar que la societat NAB SA és una societat familiar composta de tres socis, la Sra. B. i el Sr. P.A.L. matrimoni fins l'any 2011 (amb un 31 % d'accions cadascun) i el Sr. A.B. (amb 38% de les accions socials). El matrimoni indicat es va separar l'any 2011 i a partir d'aquell moment les relacions socials es van deteriorar fins que va ser destituït com administrador i secretari el Sr. P.A.L. i la Sra. B. va passar a ser la secretària i comptable de la societat.

La part agent imputa varies pràctiques comptables contràries a la Llei

(encara que no especifica clarament en quins preceptes de la Llei ni dels estatuts socials ni tan sols en el seu recurs) i admet que si no ho fossin i només fossin acords contra la societat o en benefici d'algun soci o de tercers (sense especificar tampoc) podrien ser els acords indicats impugnats, anul·lables. No és l'única imprecisió en la que cau la demanda, doncs confon en algunes ocasions els acords del Consell d'Administració amb els d'una Junta General Extraordinària, o entre aquesta i una Junta Ordinària, sense delimitar exactament la Junta contra la que es van aprovar els comptes de 2011 ni la que va aprovar els acomptes de dividendes del mateix any. Però el cas és que la sentència d'instància fa un esforç *pro actione*, per escatir l'essència del debat entre les parts, més enllà de les dites imprecisions.

Per respecte els fets provats més rellevants direm:

1) que l'aprovació dels comptes de l'exercici 2011 va tenir lloc en una Junta General Ordinària celebrada el 15.10.12 (foli 135) en la qual no hi va assistir el Sr. P.A.L., malgrat estar convocat per conducte notarial;

2) Que en el dia 4.7.12 es va celebrar una Junta General Extraordinària (foli 182) amb l'assistència del Sr. P.A.L. (representat) en la qual se'l va destituir dels seus càrrecs d'administrador i secretari;

3) que en el dia 20.12.12 es va celebrar i protocol·litzar una Junta General Extraordinària (foli 189) en la qual es va acordar un acompte dels dividendes pels tres socis, lliurant una transferència en favor del Sr. P.A.L. de 24.346,36€. El Sr. P.A.L. no hi va assistir malgrat estar convocat per conducte notarial;

4) la citació a judici presentada pel Sr. P.A.L. va tenir lloc en el dia 21.11.12.

Tercer.- Com ja hem dit en altres ocasions (TSJC 294/17; TSJC 262/17; TSJC 245/17) en l'abordatge pels Tribunals de les impugnacions d'acords socials cal tenir present sempre que la legislació sobre les societats mercantils es configura sobre l'ampli espectre que proporciona la nostra realitat socioeconòmica i per tant no pot abastar en detall les peculiaritats de les diferents magnituds de les societats mercantils. No són iguals les relacions societàries en una empresa familiar de pocs socis que en una altra (per posar l'altre extrem) amb nombrosos socis que es desconeixen entre si i que no els vincula altre lligam que la coparticipació en l'accionariat (el denominat "capitalisme popular").

Això obliga a interpretar amb més flexibilitat els requisits formals exigibles en el funcionament de la vida societària quan es tracta d'una societat familiar de pocs socis en la qual els mecanismes d'informació són en ocasions més informals, que en una gran companyia.

Per altra banda, els Tribunals hem de garantir el funcionament dels mecanismes democràtics de presa de decisions (evitar la judicialització dels conflictes familiars), alhora que evitar l'abús de les majories sobre les minories que poden constituir actuacions abusives en perjudici dels drets d'aquestes segones.

QUART.- El present cas no és aliè a aquestes consideracions, i la ruptura matrimonial ha tingut efectes en la vida de la societat: s'ha substituït l'administrador i secretari Sr. P.A.L. per la seva ex esposa en la comptabilitat de la societat; les decisions que abans es prenen per unanimitat, ara es prenen per la majoria de capital del Sr. A.B. (38%) i la Sra. B. (31%) i amb el vot en contra o per voluntària absència del Sr. P.A.L.. I això ha provocat que aquest últim impugni acords amb els que fins al moment havia estat plenament d'acord i que en resultava beneficiari en la mateixa proporció de participació que els altres dos socis, així com imputi a la societat decisions que incumbeixen exclusivament a la seva ex esposa en les relacions familiars posteriors a la separació (obligació d'aliments). I fins i tot imputa a ella, actuacions apropiatives dels fons socials en benefici propi (viatge familiar amb la seva filla a Portugal pagat amb fons de l'empresa) quan no ho ha demostrat al llarg del procediment i ja no inclou en el seu recurs. És a dir, que la part agent o bé s'ha desdit dels seus propis actes anteriors a la separació matrimonial o bé ha imputat unes actuacions irregulars a la seva ex esposa que no ha demostrat perquè o bé ja hi havia donat la seva conformitat (l'augment de sou acordat pel Consell d'Administració de 3.9.11 en presència seva per reajustament de feines atribuïdes) (foli 675) o bé no es corresponia amb la realitat (viatge a Portugal).

Aquest és el transfons de la seva impugnació.

Cinquè.- Reiterem i ratifiquem la denegació de les proves frustrades en primera instància i proposades en aquesta alçada pels mateixos arguments que incloem en l'Aute de 14.1.20. Afegirem que a més resultarien innecessàries per acreditar irregularitats comptables (en benefici i vistiplau de tots els tres socis des de 2008) que ja han estat reconegudes tant per la Sra. B. com per la pericial judicial i l'informe d'auditoria encarregat per la pròpia societat.

En efecte aquestes irregularitats consistien en l'emissió de factures falses ("*guides fictifs*") l'import de les quals es repartien entre els tres socis com a dividend ocult. Això va durar fins que l'any 2013 (un cop ja iniciat aquest litigi) el Consell d'Administració va encarregar una auditoria comptable per

detectar l'abast de la irregularitat acceptada i compartida pels tres socis i va fixar la suma que cadascun havia de retornar a les arques socials i així ho van fer el Sr. A.B. i la Sra. B. en el dia 6.12.13, però no consta que ho hagués fet després de l'auditoria ni de la pericial judicial el Sr. P.A.L.. D'aquí que la conclusió a la que va arribar el perit judicial és que l'efecte de les irregularitats va ser neutre perquè *"no ha generat greuge ni en positiu ni en negatiu en cap dels socis en relació als altres"*, sense perjudici dels efectes fiscals o administratius, segons el mateix perit. Aquesta qüestió no ha estat determinada en el present litigi. És a dir, que els propis socis han sanejat aquelles irregularitats que tampoc consta hagin perjudicat a tercers, atès el temps transcorregut des d'aleshores que ja ho hauria permès. No cal dubtar de l'actuació del Sr. P.A.L. que s'ha vist beneficiat durant anys d'aquelles irregularitats i que és l'únic que no consta a les actuacions que ho hagi reparat, que l'influència de la ruptura familiar l'ha determinat a judicialitzar de manera no justificada la vida de la societat.

Això també ho corrobora el fet d'imputar a la seva ex esposa un viatge amb la filla a Portugal amb una despesa de 50.000€ per la societat, fet aquest desmentit per document manuscrit del destinatari proveïdor de serveis turístics a l'agència de viatge, com de la declaració testifical del propi president de la companyia Sr. A.B..

Pel que fa l'augment del seu sou en l'any 2012 va ser aprovat pel Consell en el qual va participar el mateix Sr. P.A.L. en el dia 3.9.11 en el qual també es va veure agraciat amb una retribució extraordinària. Resulta doncs també dins l'àmbit de les influències alienes a la societat aquesta afirmació de la demanda.

Pel que fa a si en alguna ocasió el Sr. P.A.L. va veure reduït el seu dividend en la quantia que suposadament devia de la pensió alimentosa per a la seva filla, és una actuació aliena a la vida societària i es atribuïble a títol personal a la Sra. B., sense que consti que el Sr. P.A.L. hagi efectuat cap reclamació per la diferència de diners que la Sra. B. li atribueix de deute alimentària. És més resulta inversemblant l'afirmació de la part recurrent que va tenir coneixement de les irregularitats comptables en aquest moment de l'actuació de la Sra. B. quan portava anys cobrant el que no li pertocava gràcies a les dites irregularitats.

Sisè.- En conclusió, compartim amb l'Hble. Tribunal d'instància que no és d'aplicació l'article 40 de la Llei de Societats de 20/2007 doncs les irregularitats comptables ni han donat una imatge que no era fidel a tercers (el compte de resultats no variava) però és que a més qualsevol

ha pogut conèixer la regularització comptable que va tenir lloc en l'any 2013, ni tampoc s'ha acreditat cap altra repercussió legal de caràcter fiscal que s'hagi incoat o ja determinat. Tampoc s'ha produït cap dany ni a la societat ni a cap dels tres socis que eren precisament els beneficiaris directes d'aquelles irregularitats que afortunadament ja han estat reparades (almenys pels altres dos socis).

En coherència a tot el que hem dit, el recurs ha de ser desestimat.

Setè.- En resultar desestimat el recurs del Sr. P.A.L. procedeix imposar les costes per ell generades a la part recurrent, de conformitat amb el que disposa el Codi 7,51,5.

Vuitè.- Recurs de la societat NAB SA

Malgrat la desestimació de la demanda, la part defenent interposa recurs perquè estima que hi ha una imprecisió en els antecedents de fet de la sentència impugnada i considera que ha existit caducitat, rebutjada per la sentència.

En el nostre ordenament jurídic la naturalesa del recurs d'apel·lació exigeix que la part que impugna la sentència hagi resultat patidora d'un greuge segons la part dispositiva de la decisió judicial. O dit en altres paraules, el recurs d'apel·lació s'interposa contra el contingut de la decisió final i contra els fonaments jurídics.

En el present cas la part defenent ha resultat únicament beneficiària de la decisió judicial de la instància que ha desestimat la demanda i l'ha absolt de totes les pretensions de la part contrària, amb imposició de les costes causades. Aleshores, no ha patit cap greuge o gravamen i per això no es podia admetre a tràmit el recurs de la societat NAB SA. En conseqüència, la causa d'inadmissió es converteix en causa de desestimació, amb imposició de les costes causades derivades del seu recurs.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Primer.- DESESTIMAR els recursos d'apel·lació interposats per la representació processal del Sr. P.A.L. i de la societat NAB SA contra la Sentència dictada pel Tribunal de Batlles en data 26 d'octubre de 2017,

que confirmem íntegrament.

Segon.- Imposem el pagament de les costes causades en aquesta alçada a les parts apel·lants.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-